

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
30 mei 2018
Ons kenmerk
COS/U201800382
Lbr. 18/020
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Voorstel contributie en weerstandsvermogen

Samenvatting

Op de Algemene Ledenvergadering in 2017 hebben wij een evaluatie van de contributiesystematiek aangekondigd en een motie over de financiële reserves van de vereniging overgenomen. In deze ledenbrief hebben wij deze onderwerpen uitgewerkt en leggen wij u voorstellen voor ten behoeve van een meerjarige contributiesystematiek en daaraan gekoppeld de afbouw van het weerstandsvermogen.

Wij stellen u voor:

I Akkoord te gaan met de uitgangspunten voor de contributieontwikkeling in de komende jaren door:

- a. met ingang van 2019 de loon- en prijsontwikkeling als grondslag voor de contributieverhoging te hanteren;
- b. de VNG-begroting weer in evenwicht te brengen door over een reeks van jaren een mix van (extra) contributieverhoging en inzet van vermogen in te zetten;
- c. de (extra) contributieverhoging vast te zetten op 1% per jaar tot evenwicht in de begroting is bereikt;
- d. de contributiemodules B en C te laten vervallen;
- e. de regeling voor de gemeentelijke samenwerkingsverbanden af te schaffen;
- f. de aanbevelingen uit het onderzoek naar het weerstandsvermogen over te nemen;
- g. het bestuur jaarlijks een voorstel te laten doen voor de bestemming van de resultaten van de bedrijven en van de rendementen uit de beleggingsportefeuille.

II De contributieverhoging voor 2019 te bepalen op 4,2% , bestaande uit:

- a. 3,2% compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van CBS- indexcijfers;
- b. 1,0% voor de groei naar volledige dekking van de kosten van de kernorganisatie vanuit de contributie.

Aan de leden**Datum**

30 mei 2018

Ons kenmerk

COS/U201800382

Lbr. 18/020

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Voorstel contributie en weerstandsvermogen

Geacht college en gemeenteraad,

Op de Algemene Ledenvergadering in 2017 hebben wij een evaluatie van de contributiesystematiek aangekondigd en een motie over de financiële reserves van de vereniging overgenomen. In deze ledenbrief hebben wij deze onderwerpen uitgewerkt en leggen wij u voorstellen voor ten behoeve van een meerjarige contributiesystematiek en daaraan gekoppeld de afbouw van het weerstandsvermogen.

Wij stellen u voor:

I Akkoord te gaan met de uitgangspunten voor de contributieontwikkeling in de komende jaren door:

- a. met ingang van 2019 de loon- en prijsontwikkeling als grondslag voor de contributieheffing te hanteren;
- b. de VNG-begroting weer in evenwicht te brengen door over een reeks van jaren een mix van (extra) contributieverhoging en inzet van vermogen in te zetten;
- c. de (extra) contributieverhoging vast te zetten op 1% per jaar tot evenwicht in de begroting is bereikt;
- d. de contributiemodules B en C te laten vervallen;
- e. de regeling voor de gemeentelijke samenwerkingsverbanden af te schaffen;
- f. de aanbevelingen uit het onderzoek naar het weerstandsvermogen over te nemen;
- g. het bestuur jaarlijks een voorstel te laten doen voor de bestemming van de resultaten van de bedrijven en van de rendementen uit de beleggingsportefeuille.

II De contributieverhoging voor 2019 te bepalen op 4,2% , bestaande uit:

- a. 3,2% compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van CBS- indexcijfers;
- b. 1,0% voor de groei naar volledige dekking van de kosten van de kernorganisatie vanuit de contributie.

Sinds 2011 is het accres van het gemeentefonds leidend voor de jaarlijkse contributiestijging. Het accres als grondslag voor de contributieverhoging laat de VNG financieel gelijk op bewegen met de gemeenten. Deze contributieverhoging op grond van het accres heeft echter geen relatie met de ontwikkeling van het werk van de organisatie. Wij menen daarom dat de loon- en prijsontwikkeling een betere grondslag voor de jaarlijkse contributieverhoging is.

Daarvoor is wel de voorwaarde dat er sprake is van een structureel gezond toekomstperspectief. Dat is echter nog niet het geval. Op dit moment kan ongeveer 80% van de zogeheten 'kernorganisatie' (beleidsdirectie + staf) worden betaald uit de contributie. De begroting van de vereniging is in de loop van de jaren 'uit het lood' geraakt door een uitbreiding van taken die niet door de contributie worden gedekt, voornamelijk in het sociaal domein. Sinds 2015 is het takenpakket van gemeenten sterk uitgebreid en dat geldt ook voor het beroep dat gemeenten op de VNG doen. Eerst konden veel van de extra VNG-activiteiten nog worden betaald met subsidies van het Rijk. Die subsidies zijn nu grotendeels weggefallen terwijl de VNG-activiteiten voor het sociaal domein structureel blijken te zijn. De kernactiviteiten van de VNG kosten € 26,7 miljoen en worden op dit moment voor slechts 80% gedekt uit de contributie. Dit verschil is de afgelopen jaren ontstaan door de verlaging van de contributie in 2011, gecombineerd met een forse uitbreiding van het takenpakket van de organisatie, met name in het sociaal domein (decentralisaties) en de sterke groei van beleidsmatige activiteiten op het terrein van ICT. Tot nu toe hebben we dit tekort gedekt door rendement op eigen vermogen, resultaten van de VNG-bedrijven en inzet van medewerkers op gesubsidieerde projecten.

Als gevolg van de onvoorspelbaarheid van de niet structurele inkomsten hebben we een aanzienlijk deel van de beleidsformatie moeten invullen met medewerkers die op tijdelijke basis werken of zijn ingehuurd. Enige flexibiliteit in de personeelsbezetting is vanuit het oogpunt van bedrijfsvoering zeker gewenst maar een te grote flexibele schil kan leiden tot discontinuïteit en is ook vanuit het perspectief van goed werkgeverschap niet gewenst. Omdat het om structureel werk gaat is deze werkwijze voor de langere termijn niet stabiel genoeg.

Het is daarom nodig de dekking vanuit de contributie van de kosten van de VNG-kernorganisatie weer naar 100% te brengen. Dat willen we geleidelijk doen door enerzijds een bescheiden contributiestijging door te voeren en gelijktijdig het overschot van het eigen vermogen in te zetten. Wij stellen voor dat de jaarlijkse contributieaanpassing wordt vastgezet op een compensatie voor loon- en prijsontwikkeling en een ingroei van 1%. De omvang van de kernorganisatie is geen vaststaand gegeven, daarom zullen wij naast deze contributiestijging ook kritisch kijken naar de omvang en de kosten van de kernorganisatie. Zolang het evenwicht in de begroting nog niet is bereikt, wordt een deel van het vermogen ingezet om het gat met de werkelijke kosten te dichten. Voor een organisatie met het risicoprofiel van de VNG is het vermogen aan de hoge kant, we willen het daarom terugbrengen tot een niveau dat noodzakelijk is. Daarover het volgende:

Op de ALV van juni 2017 is door de gemeente Heerhugowaard een motie ingediend waarin het VNG-bestuur wordt gevraagd een onderzoek in te stellen naar de relatie tussen de financiële reserves van de vereniging in relatie tot het risicoprofiel van de vereniging. Het bestuur heeft toegezegd een voorstel te presenteren over de wenselijke omvang van de reserves. PricewaterhouseCoopers heeft na onderzoek een aantal aanbevelingen gedaan die het bestuur zal overnemen. Daarmee wordt onder meer bereikt dat structureel invulling wordt gegeven aan risicomanagement en zullen ook de risico's van de VNG-bedrijven en hun benodigde weerstandsvermogen in kaart worden gebracht. Het uitkeerbare bedrag willen we inzetten voor de financiering van de kernorganisatie totdat 100% dekking uit de contributie is bereikt. De effectenportefeuille zal in fases worden afgebouwd totdat een weerstandsreserve is ontstaan die past bij het dan geldende risicoprofiel. De afbouw van die portefeuille betekent dat de inkomsten uit de beleggingen sterk zullen afnemen. Om het vermogen niet opnieuw te laten groeien, zal jaarlijks door het bestuur een voorstel worden gedaan voor de bestemming van de resultaten van de bedrijven en rendementen uit de beleggingsportefeuille.

In de bijlage bij deze ledenbrief zullen we dieper ingaan op enkele (technische) aspecten van het voorstel: de contributieontwikkeling, het meerjarenperspectief en het vermogen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter